

-Pamebhamε

"Nimlɔɔ : 28 "Su : -Zroo -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëédhε -mü "Gwεetaawo

'WON -TAONG -MA 'GÜ 'SËÉDHÉ

Me -dewo -yö -së

-Pameame 'ö -kë kwaa- naɔ "gblügbly -nu -ma 'gü 'sëédhε 'ka bha, -a -ben zë -mε -nu yi ka faan -dɔ, -Gblüdë -a 'në -nu kö 'ka ka faan dɔ -a -wo pö -sü -bha -dedewo. -A -kun "gbu- -mε = në 'ö- = trɔɔn = slɔɔ. 'Mε 'ö 'ö -de nu -a -wo pö -sü -dhe -a = trɔɔn -yö -dho yö- -bha.

Kwaa- = danwo pö 'se 'gü -wɔn

"Kwi -a "bü -wɔn 'ö

'Dannëngdhö

"Kunmana seennë 'ö 'dhö, -wo kë -niëë 'Dannëng "se = në dha nu, "këe -a -ga 'yö "bü
 "Dannëngdhö 'dhö, "dhü 'yën 'gü "kwi -a "bü -ga -dhe 'gü. -Dhe 'yaa 'dhö 'zü.
 -dhe 'kpüi- 'ö 'wo- -dhe Tanri bha- 'gü, -wo kë 'wɔn -slɔɔ -a 'gü = Taama -sü ya- 'gü woo "sɔdha
 bha -a -gɔmε 'dhö, "dhasi -nu = dhe "bü 'ö 'pö- -nu 'wo -kë : -nu bɔ kö -wo wo "yan 'to "bü
 'wo "Dannëngdhö -a -nu -gɔ Kuanlô, Ganniba, Duelô waa- -nu bha- -bha kö 'wa 'dho- -nu
 -mε 'Blaima Doso 'dhö, Sioba -a -nu "pëen "piü bha, me see-.
 "gbɔfɔnama 'kpüi- 'ö -kë Kole -nu -wa see- -sü 'ka -dedewo. Kö 'mε 'ö "kwi -a "bü -nu 'wo
 'ka waa- 'mε 'ö = dhaglitii "Kunmana -ya -pö -a -nu -dhe kwa- "pëen -ta, -kwa kwa -de
 ('wɔn 'ö -gban pë ta -wɔn = dhe 'pë 'ö -kë 'ö dha 'yaa ban 'kun.
 -bha) -wɔn -yö -gban -a -bha 'gbε 'zü bha -a -gen -mü = dhe "bü

L'orthographe DAN

Voici ce que nous pouvons utiliser pour savoir lire et écrire en langue dan.			ëë	"këë	daba	ü	'gü	intérieur
Les consonnes et les voyelles que vous ne voyez pas ici sont les mêmes qu'en français.			ën	'kën	rassasier	üü	"güü	amère
Attention:			ëën	=klëën	entourer	ün	=blün	miette
1. c, h, j, qu et x n'existent pas en dan.			εa	"kpεa	sec	üün	glüün	rouler
2. r ne se trouve jamais au début d'un mot.			εan	gεan"	scorpion	ü	"gü	brûler
Voici le reste de l'alphabet :			gw	-gwë	caillou	üü	"bhüü	tarir
Lettres Exemple Traduction			in	"bin	fleur	u	"tu	oreille
Aa	"kaa	gale	iin	"iin	ou	uu	"tuu	sauce
An	"gan	tirer	ι	"wι	parler	-Wo 'dho -kɔ (Les tons)		
Aan	saan	cadeau	u	"gbu-	fort	très haut "dhü arbre		
aɔ	kaɔ	perdrix	kw	=kwaa	main gauche	haut 'kɔ		
aɔn	'daɔn-	araignée	ng	gbeng	nuit	moyen dë père		
bh	-bho	cabris	oo	-zoo	chenille	bas =zε termite		
dh	dhe	mère	ɔ	'pɔ	credit	très bas -dho		
ee	=wee	sel	ɔn	"yɔn	huile	très haut + très bas "klang- singe		
ε	"pε	déchirer	ɔɔn	=yɔɔn	sang	haut + très bas 'yëng- soleil		
εε	=wεε	moquerie	ö	pö	dire	moyen + très bas saa- savon		
εn	-gen	piéd	öö	töö	panier	bas + très bas =göö- iroko		
εεn	=gblεεn	long	u	"su	lune	moyen + très haut gεan" scorpion		
ë	pë	chose	un	bun	tombeau	moyen + haut kpüü' souche		
			uun	=yuun	asticot			

-Kwaa "Kɔdivua -sɛ 'gü -wɔn

Go = saa -bha -da 'ö yöö wo- 'gü

"Kwi -a "su 'ö -kë -yiisiö (70) -yö -da -sü 'ka -zuö -a =saa -ta. "Gbaka 'dhe 'ö gun 'wëë- këng
'mɛ- 'ka -kwɛ ya- 'gü, -a 'dhitrëë do -ta, "kɛɛ go bha bha woo 'wëë- ga =plɛ (1000) =ya kë këng
'ö 'kwa- -dhe -mɛ -nu 'wii wo "dhi bho- "sɔɔdhu (25) -da -a sɔnng -yaaga (1500). Glɔɔ -kɔn 'ö
-gblɔdheɛ bha, 'ö sü -ta. Go "gaadhiü -mɛ -nu -ta. Go -nu 'wo dho 'pö- -kɔ gun këng do (500), -kaɔn
-a -bha -dhekpɔɔyi -go -mɛ -ya -pö "dhü. -A -nu 'gü, woo 'wëë- këng do -yiisiö (200) =ya -da -a
"saɔplɛ (7) -bha 'ö yö -wɔn 'gü -wa -pö =dhe -a (500) -da -a sɔnng -ta. -ta.
'ka =dɛɛ -bha, -dhe 'yaa =gblɛn 'zü kö =Ya kë 'pö "dhü kö - Kö -ya kë "gbu-
'sanngsü sɔnng -yö 'wo takisi 'ö 'kwa- -dhe -tia bhöpö sɔnng yöö -da -ta.
-da -sü 'ka "dhiü. =ke "sɪ "kwi =plöo bha -Ziaanwo =dhotɛɛ -nu 'gü,
'Wëë- -kaɔng do ö ga woo 'wëë- -kaɔng do (50) -plang sɔnng -ya -da 'gü. -A

"Kpɔngtaadhe -wɔn

"Tan bho -mɛ 'kpɪi- 'wo- -dhe Mikaelö Zakösongnö, -a "saa-

"Tan 'bha 'wo- -dhe
'Pɔpö, -a bho -mɛ 'kpɪi-
'ö gun "kpɔng =taa, -a
-wɔn =ya see-. -Wo
-gun -a -dhe sië
Mikaelö 'Zakösongnö.
-Yö -gun metii -nu 'ö
'wo kë dho 'yi bha -yi
bha 'ka =dhuëndhe -ta
=Dhamlɛɛkɛn "sɛ 'gü, -a
'gü -në do 'ka. -Wo -së
'ö gun -a -go -a "siman
"yɔɔ 'yaa gun. 'Në bha
-a -wɔn -yö -see -kwɛ
(2009) ya- 'gü, -a -bha
"su 'ö -kë 'zueɛn 'ka 'ö
'kwa- -dhe "plɛɛ -a -bha
-dhekpɔɔyi -kaɔng =plɛ
ö ga "sɔɔdhu (25) 'ka,
'Lɔɔsü Angziölesü.
"Kpɔng =taa -dhe -to
"dhü -sü -yö -gun -a do
-sü 'ka. -A suu -yö -go
kwa -go "Kɔdivuaa,
Abuasɔ -sɛ 'gü.
Mikaelö -yö kë -nu
-ziaanwo 'yö -kwɛ 'ö
-kë 1992 'ka bha -a
-bha "su 'ö -kë fevrie
'ka, 'ö 'kwa- -dhe -Buu
'kpɪi- -a -bha
-dhekpɔɔyi -kaɔng do
ö ga -yiisiö 'ka. -A suu
-yö -go **Aka Esoen** -go
'kɔdhi 'gü Krɛngziabo.
'ö nu Ayi -nu bha -wo
kë wo -kɔ -ya -a
-dhɛng -bha -së -dede
'ka. Mikaelö -yö kë
'wɔn -së 'gbɛ kë -sü
"plɪnnng -bho -a -nu
-dhe. -Yö kë -pö yöö
-naa "dhɔɔkwëédhe
do. Yöö -nu -bha
'kpɪnnng- 'ö dho
"kwannng- -dhe 'ö -kë

Abroki 'bɔɔ- dö 'Bia-
'ka, -a kë gudrɔnnng [gu
'drɔnnng-] 'ka. =Dhe yöö
Sangwi -gblüdë 'ö
Abuasɔ, **Nana Amo N**
dufu -yiisiö -naa -ya
'gü -kɔ -pë kë 'köö -ya
mü 'ö kuranng "dhü
-kaɔng -yaaga ö ga
"sɔɔdhu -gban.
"Dhɔɔkwëédhe -ziaan
bha -yö kë- "kpɔn -ya.
'Wɔn "pɛpɛ bha -a
=gban -yö -to "dhiü 'yö
'në bha -a -wɔn -yö -kë.
-Wa -wɛɛbho -gbekɔ
-dhekpɔɔyi 7 'ka
=Dhamlɛɛkɛn "sɛ bha-
'gü mɛbhudhe 'ö -ziö
"gblü -kaɔng do ö ga do
(11 000) pongpongdhö,
-a -nu wëédhö.

Mikaelö
'Zakösongnö "saa-

Agni -nu 'wo
Abuasɔ bha -wa -pö
woo 'në bha -wo
-dho -a "saa- kë-
-gbekɔ (zue) ga -yi
'ka. 'ö sü -a
-dhekpɔɔyi -kaɔng
-yaaga ö ga do (31)
-bha 'ö yö- 'ka "su
'dhe 'ö dö- "piü, 'ö
-kë "zɛ 'ka bha -a
-bha -dhekpɔɔyi
=plɛ -bha
Krɛngziabo -dhe
'yaan- -dede -bha.
-A naɔ -yö 'dho -sü
'ka "kpɔng =taa
-dhe -to "dhü -sü
=gban 'gü.

Me =slɔɔ -pë -nu -wɔn

=Pë =gban sɔnng =ya -da 'gü "Kɔdivuaa

“Su ‘ö -ziö ya -bhöpe sönng ‘ö ‘dhö, -ma ‘yaa gun wo sië- -bha. “Kee -a sönng ‘në ‘bha = ya lö. -Ka -dhe -ga “dhuv ‘ö -ya ka = wlöo ya- ‘gü.

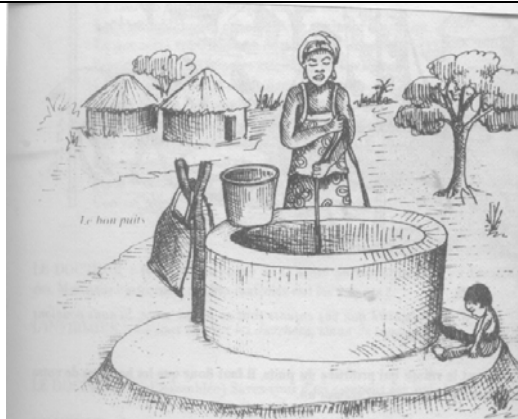
-Bhöpe -nu

-A -nu sönng

-Mlü ga ‘ö me -dhe ‘wo- -bhö (dengkasia)	“kidhung do ‘wëe- -kaong “saople (350)
-A ‘dhe ‘ö me -tiaandhe -nu ‘wo- -bhö	“kidhung do ‘wëe- këng do (500) -yö mü, (600) -bha -yö mü
“Nuvu -bi	“kidhung do ‘wëe- këng “söodhu (2500)
-Yabha	“kidhung do ‘wëe- -kaong “saaga (400)
-Bhöpe suu ‘dhe ‘wo- -dhe kaadhötö	“kidhung do ‘wëe- këng “söodhu (2500)
=Tanmati	“kidhung do ‘wëe- këng ö -ko “saaga (800)
-Du -wü	“kidhung do ‘wëe- këng -yaaga ö -ko “saaga (1900)
“Yon “kee “gwëe “yon	“dhiitrë do ‘wëe- këng do ö -ko “saaga (800)

'Wan 'ö -gban -potaasü -wan -bha.

-Klong suu -mëe 'ö 'wo- -dhe -klong -së ?

-Klong -së =në -Klong 'ö wo- -dhe -klong -së, yö =në kwa "yan 'dhö- suu -bha 'sëedhe -ta kwa =wlöo ya: 1) -A -zü -yö =klëen -sü 'ka "bhang 'në 'ka, kë "dhü 'ö -tuëë gbo -nu 'wo dho- 'gü. 2) -A "kpan -yö -dhö 'yö- -bha 'dhö =gü -sü 'ka =sëenma "iin =dhasong 'ka, kë "dhü kö- -züzü -dhe -yö 'to "slüüslü 'ka. 3) "Yi -to 'ka -dhöo bha 'yaa kë "sia-. -Yö dun -sü 'ka =kao -bha. Bhiëga (bhüü" ga) 'ö -kplü -sü 'ka "yi -to 'ka -dhöo -bha bha, -yö -to -klong bha- "kpan -ta. 1	-Klong yaa =në -Klong yaa =në. "Yi -to 'ka -dhöo bhiëga (bhüü" ga) bha, -yö "sia "sia- böo- 'gü. "Yi -to 'ka -dhöo bha, -waa -da -klong 'gü, 'yö pë "vlaanvlaan -nu 'ö 'wo "yua -da me 'gü bha, =wa 'to- =keng =wa -pö "yi =bhaa. =Ya kë "dhü, "yi suu kö bha 'bha mü bhoo, kö 'bha "yua 'sü. 2
 -Klong -së =në 1	 -Klong yaa =në 2

'Wan 'ö -gban troo -nu -bha me wəkə -nu 'gü

Mangdela -bha -kwe -yö 'ko "dhiü -troo

Metii "se -to "dhü 'ö -ya -sü 'ka "sia- yën bha, -a -bha plesidanng -dhe Nelisongnë
-sü 'gü, "sëgo 'dhe 'wo- -dhe Aflikö di Sidë -bleble -sü -=në 'wo Mangdela. 'Ö gun kö-

~~-naa "se bha 'yii kë 'ö "se -yö gun -a -nu 'Glee -nu -go -sü 'ka 'yö 'ka bha, -a -bha~~
~~-ya -de -ta =kö(kö =kwεε- mü,-a -nu -kö -kë plesidanng 'ka. -dhekpaoyi -kaong do ö~~
~~'yii "dhiü. -Wo kë -da -kaso Mangdela dha "yi -kwε ga "saaga 'ka, -a -bha~~
~~depanngdanngsü 'gü 'ö -kwε -kaong =ple ö -kaong "suesiö ö ga do "se 'gü Zoanesibuu~~
~~=slöö kö) Mangdela ga "saople waa ö taa -kë (91) -naa =në 'ö kwε. -A waa- "Niyookö~~
~~-yö kë -saan mü. -A -bha -go mü -sü 'fetö 'kpui- -yö kë -kë (=Dhamleeken "se 'gü).~~
~~-dedewo 'Glee- -nu 'yö -kë -a -nu "se -sü "su 'ö -kë -gbeko ('Utö)~~

"Yu -wən

"Vüü 'yaa -së

'Ö gun kö "vüü -ya =ya dhi. 'Yaa yö -zë 'wo- -kpa 'wo- -bhö. "Kεε -dhe -ga kö 'song-
 -da wü -nu =plöö, 'ka, kö -wo "yu 'to "kεε =dhe 'ö -kë =dhe -a -nu -ya "yu 'to -sü -bha.
 'yö- -nu =gban kö me do 'yii kë -'to, 'me 'gu 'yii do bha, 'yö 'wo- pö 'Yö 'wo- dheε" kpö
 "pepe 'wo wo 'ko 'ö "yu -dhiang zë bha, laa -bhö -laa -dhe -yö ö -bha 'wo- pö : <<'Yö
 yö 'yö 'wo 'tong- -wa zë kö -wa -wü -bhö. bho. -A -bha zü bho -dhe 'song- -më 'ö 'ü-
 (=dhadhua) -ya. 'Yö 'wo- zü bho sennë bha 'yö -kë "yu "yu -sü me "yu to ?>>
 'Yö 'wo- pö 'me -ta. 'Yö me 'gbe -dede =gban 'gü, "kεε 'song- 'yii 'yö- -yö bō 'ö- pö
 "dhü -yö yö 'wo "yu to "kεε 'yö "yu 'to 'zü. =Dhe 'ö -kë :<<Dhiang 'ö sennë
 "dheεdhö kö -yö 'song- (-a bho -yö =dhe laa -bhö -laa 'yii kë ö 'dhö kë- zë =diö
 "yu -dhiang zë. 'Me =gbleen 'ka =ni) 'yii bo bha, 'yö 'wo do wo "dhi bha -yö n 'gü "yu
 'ö =ya ö -bha zë "yu 'to. Ö bho 'gü =në- "tunng kö -yö 'dho- 'ka "yu -sü -dedewo.>>
 me =gban -wa "yu -vin doseng. -Aga 'yö "dhiü. =Dhe -dheeta =ya do
 'to kö -a -me pia" 'wo sennë kun 'wo- zë dinngdhö -a -nu -ta, 'wo dho

"Gwënnng

<<-Slëeslëë [-Slëë -slëë] = në 'ö = gwan -kan.>>

Pë -Wlangda -sü

Kwaa- 'sëédhe -dee -nu

Dan -wo pö -mε -nu 'ö 'kwa -Dhuangdhe, =klang- -kë -bha "yu -to 'gü -wən -nu -bha =ya kë
 do kwa -dewo pö -dhe waa- 'sëédhe =ple -yö mü -wa -nu 'züzü. 'Yö "dhedhe do 'sëédhe 'ö
 -ya -nu 'ka, kwaa- 'sëédhe -dhe ziaan bho -gome 'ka, 'yö mü.
 -dee 'gbe -wa kë. -A -nu 'to "gwünng 'sëédhe do 'ö mü, 'yö
 =nε :

'Ka ka bo 'sëédhe ya- -wo pö -sü 'ka, 'wən 'bha =ya kë ka -go kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sëédhe kë kö 'ka bō.
 Yii- 'dresü -mü 08 BP 857 Abidjan 08 'ka. Tel. 08 18 08 88 / 06 39 04 88

'Me -nu 'ö 'wo 'sëédhe 'ö ya- -kë, wo -mü =Sai Zoiasü , "Dhooḡbö Zafe, =Kesı Məyan Dhifongsü,
 Valangten Vidrinö waa- Edhena Pedhekwälösökaya 'ö- -nu =gban =ple 'wo go Dhusi 'ö -da "Anesü 'ö go
 'Suisü , -a -nu 'ka.

-Pamebhamε

"Niml_{υυ} : 28 "Su : -Zroo -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëédhε -mü "Gwεεtaawo

‘Wɔn yaa kë -sü =ya so =dεε -dedewo

‘Në dhebë ‘në ya, -a -kwε -yö kaong do ö ga do ‘yö dho ö dhuëë- =keng- ‘yö- dhuëë bha ‘ö ‘gu do- -bha.